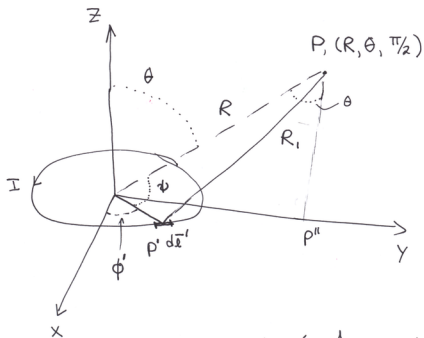

Segultrískaut

Stráumlykkja, hrúgur með geisla b , í x - y -sléttu ber stráum I

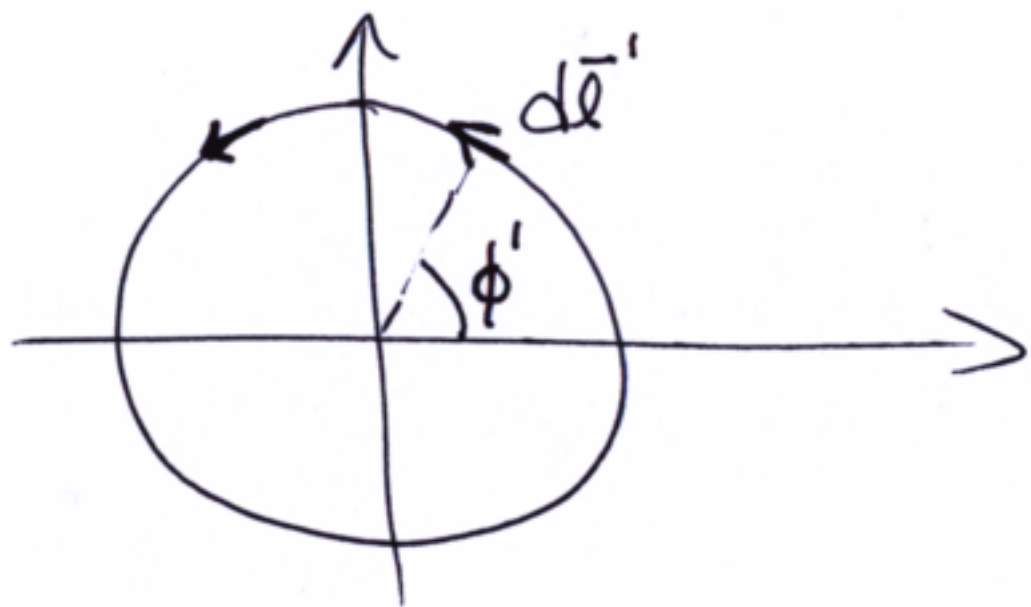
$$\vec{A} = \frac{\mu_0 I}{4\pi} \oint_{C'} \frac{d\vec{l}'}{R_1}$$

Síðar þegar við viljum skoða markgildið $R \gg b$ viljum við miða sviðið við fjarlægðina frá miðju stráumlykkju R

$$d\vec{l}' = (-\hat{a}_x \sin\phi' + \hat{a}_y \cos\phi') b d\phi'$$

Vid höfum fest tünubandið P yfir y -ásnum

(2)

Spoglað um y -ás finnst samsvarandi dl' þ.a. y -páttur þessara tveggja straumfryma stýttist út z heildun

$$\rightarrow \bar{A} = -\hat{a}_x \frac{\mu_0 I}{4\pi} \int_0^{2\pi} \frac{b \sin \phi'}{R_1} d\phi'$$

Sambærta gerir nokjanlegt að heilda helming bilsins og margfalda með 2. Eins er augljóst að almennum P gefi $\hat{a}_\phi$ í stað $-\hat{a}_x$

$$\rightarrow \bar{A} = \hat{a}_\phi \frac{\mu_0 I b}{2\pi} \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{\sin \phi'}{R_1} d\phi'$$

Cösínus regla gefur

$$R_1^2 = R^2 + b^2 - 2bR \cos \psi$$

ofanvörðir tveimur skrefum í stöðius

skodum á mynd leiddur í ljós að

$$R \cos \psi = R \cos \left(\frac{\pi}{2} - \theta \right) \cos \left(\frac{\pi}{2} - \phi' \right) = R \sin \theta \sin \phi'$$

og

$$\frac{1}{R_1} = \frac{1}{R} \left(1 + \frac{b^2}{R^2} - \frac{2b}{R} \sin \theta \sin \phi' \right)^{-1/2}$$

Viljum reikna fjör-svið og setjum því $R^2 \gg b^2$

$$\rightarrow \frac{1}{R_1} \approx \frac{1}{R} \left(1 - \frac{2b}{R} \sin \theta \sin \phi' \right)^{-1/2}$$

$$\approx \frac{1}{R} \left(1 + \frac{b}{R} \sin \theta \sin \phi' \right)$$

fun fast

$$\bar{A} = \hat{a}_\phi \frac{\mu_0 I b}{2\pi R} \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \left(1 + \frac{b}{R} \sin\theta \sin\phi'\right) \sin\phi' d\phi'$$

$$= \hat{a}_\phi \frac{\mu_0 I b^2}{4R^2} \sin\theta$$

p. $R \gg b$

og $\bar{B} = \nabla \times \bar{A}$ gefur

$$\bar{B} = \hat{a}_R \frac{1}{R \sin\theta} \frac{\partial}{\partial \theta} (A_\phi \sin\theta) - \hat{a}_\theta \frac{1}{R} \frac{\partial}{\partial R} (R A_\phi)$$

$$= \frac{\mu_0 I b^2}{4R^3} \left(\hat{a}_R 2\cos\theta + \hat{a}_\theta \sin\theta \right)$$

Heildit mæ leysa nákvæmlega án þess að nota $R \gg b$ þá fast

$$\bar{A} = \frac{\mu_0 I b}{\pi} \frac{1}{\sqrt{b^2 + R^2 + 2Rb \sin \theta}} \left[\frac{(2 - k^2) K(k) - 2E(k)}{k^2} \right]$$

$$k^2 = \frac{4bR \sin \theta}{R^2 + b^2 + 2Rb \sin \theta}$$

og K og E eru fullkomnu sporbangsheitdir

$$K(k) = \int_0^{\pi/2} \frac{da}{\sqrt{1 - k^2 \sin^2 a}}, \quad E(k) = \int_0^{\pi/2} \sqrt{1 - k^2 \sin^2 a} da$$

Lausnir er einungis sett hér til þess að sýna að hær sé til í formi vel þekktra falla.

Sköðum aftur lausnina

6

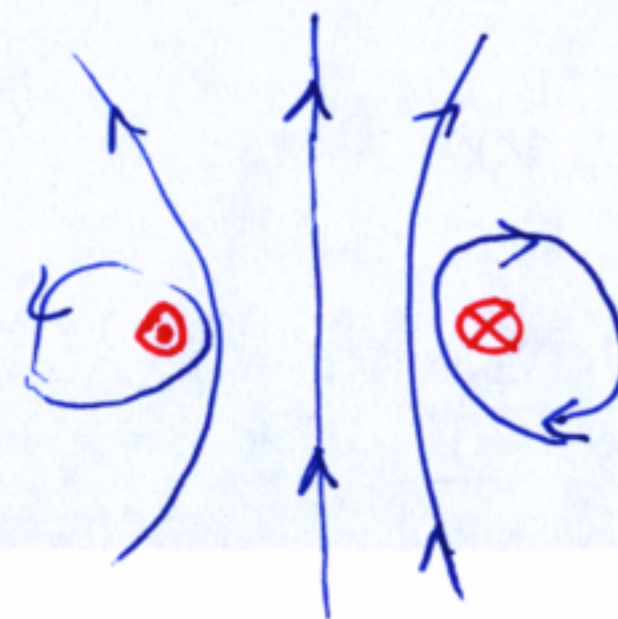
$$\bar{A} = \hat{a}_\phi \frac{\mu_0 (I \pi b^2)}{4\pi R^2} \sin\theta$$

Ef skilgreint er tvi-skauts segulvegrið

$$\bar{m} = \hat{a}_z I \pi b^2 = \hat{a}_z I S = \hat{a}_z m$$

Þá fast

$$\bar{A} = \frac{\mu_0 \bar{m} \times \hat{a}_R}{4\pi R^2}$$

Sambærileg við mottíð þá raf-tvi-skauti

$$V = \frac{\bar{p} \cdot \hat{a}_R}{4\pi \epsilon_0 R^2}$$

Segun og Jafugildur straumþéttleiki

Í efri fimmast segul tviskaut. þau geta ~~rást~~ upp og leitt til seglnier M ← þéttleiki tviskaut vögis

$$d\bar{m} = \bar{M} dv'$$

$$\rightarrow d\bar{A} = \mu_0 \frac{\bar{M} \times \hat{a}_R}{4\pi R^2} dv'$$

Er vigursviðið vegna segulvögis lítills rúmfrýmis dv'

$$= \frac{\mu_0}{4\pi} \bar{M} \times \bar{\nabla}' \left(\frac{1}{R} \right) dv'$$

$$\rightarrow \bar{A} = \frac{\mu_0}{4\pi} \int_{V'} \bar{M} \times \bar{\nabla}' \left(\frac{1}{R} \right) dv'$$

Heildar vigursviðið frá efri skautnum í V'

Notum vigur líkúna) $\nabla \times (f\vec{G}) = f\nabla \times \vec{G} + (\nabla f) \times \vec{G}$

$$\rightarrow \vec{M} \times \nabla' \left(\frac{1}{R} \right) = -\frac{1}{R} \nabla' \times \vec{M} - \nabla' \left(\frac{\vec{M}}{R} \right)$$

pá fast

$$\vec{A} = \frac{\mu_0}{4\pi} \int_{V'} \frac{\nabla' \times \vec{M}}{R} dv' - \frac{\mu_0}{4\pi} \int_{V'} \nabla' \times \left(\frac{\vec{M}}{R} \right) dv'$$

$$= \frac{\mu_0}{4\pi} \left\{ \int_{V'} \frac{\nabla' \times \vec{M}}{R} dv' + \oint_{S'} \frac{\vec{M} \times \hat{a}_n}{R} ds' \right\} (*)$$

p.s. við notuðum

$$\int_{V'} \nabla' \times \vec{F} dv' = - \oint_{S'} \vec{F} \times d\vec{s}'$$

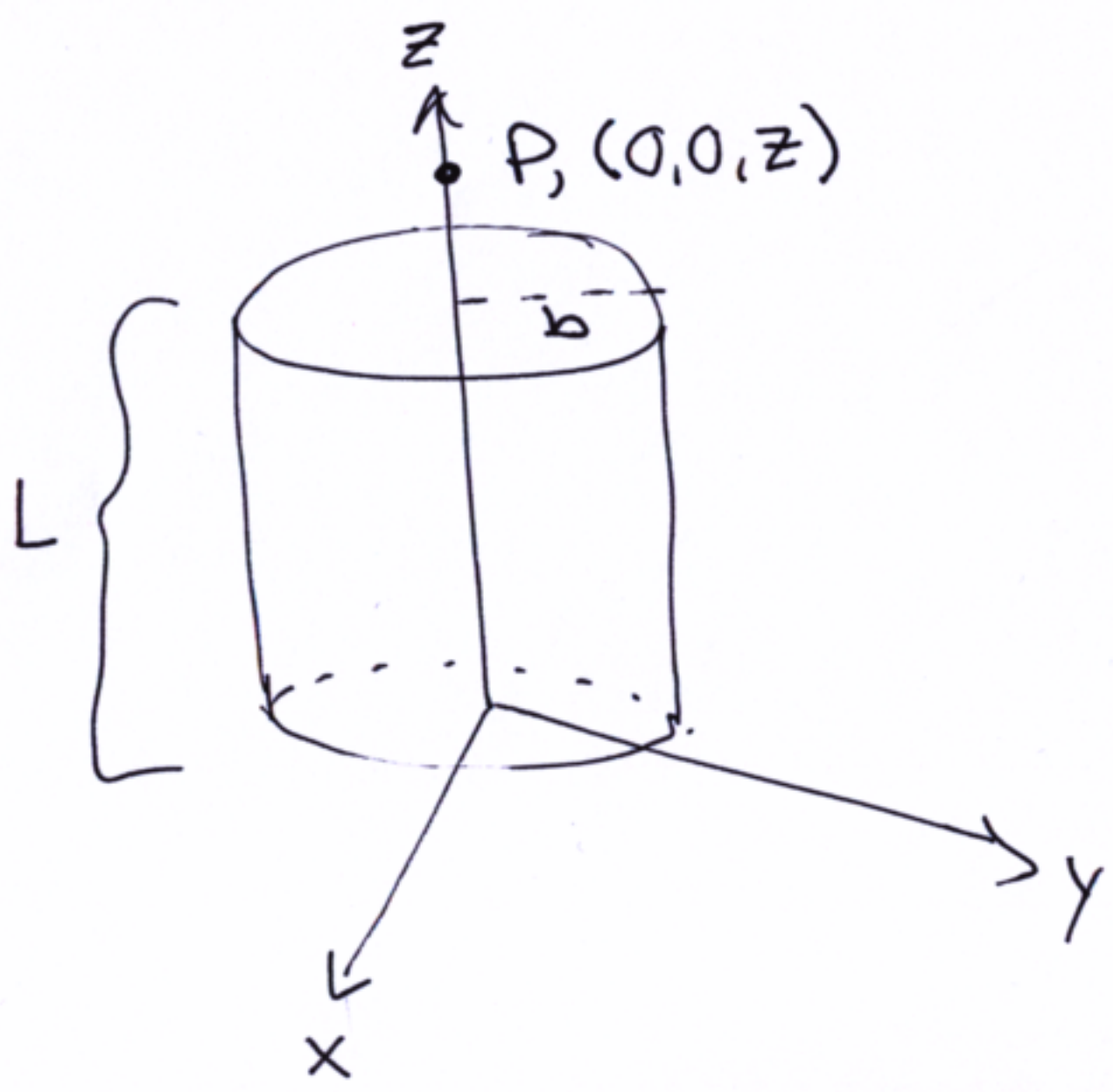

Útlit jöfnur segir okkur að í stað $\bar{M}$ sé
hægt að skilgreina seglaströum þetta í
rúmi og yfirborði þ.a.

9

$$\bar{J}_m = \nabla \times \bar{M}, \quad \bar{J}_{ms} = \bar{M} \times \hat{a}_n$$

Dæmi

Finna segulflæði $\bar{B}$ á $\bar{a}_z$
stangarseguls með geisla b og
lengd L , og einsteita seglum

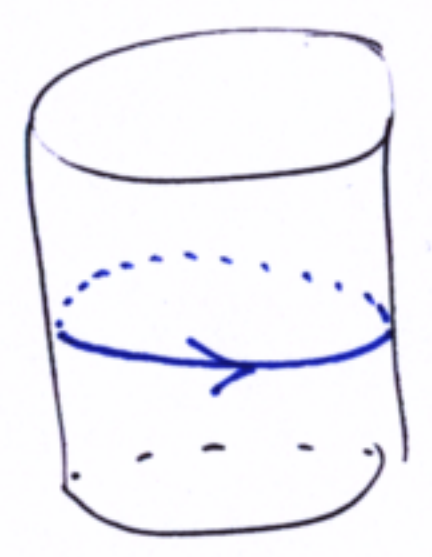
$$\bar{M} = \hat{a}_z M_0$$

Einsleit segum $\rightarrow \bar{J}_m = \nabla' \times \bar{M} = 0$

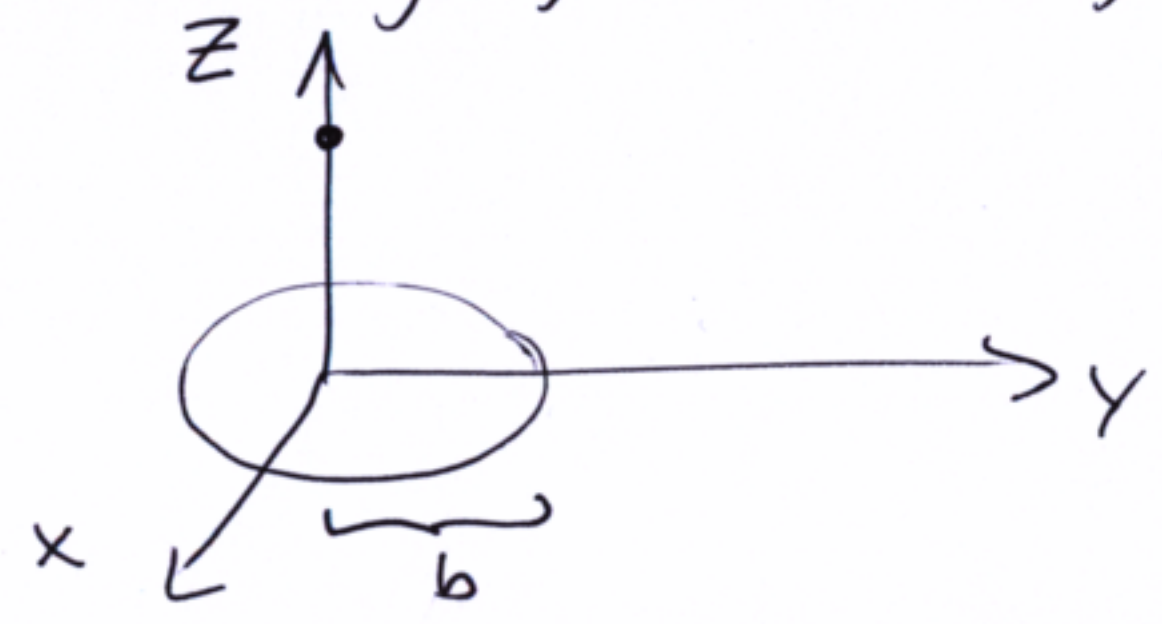
'A hlid sivalningsins

$$\bar{J}_{ms} = \bar{M} \times \hat{a}_n = (\hat{a}_z M_0) \times \hat{a}_r = \hat{a}_\phi M_0$$

'A endaflötun er $\hat{a}_n$ samsíða ~~öð~~ and samsíða $\bar{M} \rightarrow \bar{J}_{ms} = 0$ á endum

$\bar{I}$ Ex 6-6 er reiknað segul flodisvið einnar straumlyktju á ás yfir henni miðri (líka gæf i E-2)

$$\bar{B} = \hat{a}_z \frac{\mu_0 I b^2}{2(z^2 + b^2)^{3/2}}$$

Nú erum við með sivalningsflöt með staumpettleika
frá hverjum hring $\bar{a}$ yfir þorðum með dz' fast

$$d\bar{B} = \hat{a}_z \frac{\mu_0 \overbrace{(M_0 dz')}^I b^2}{2 \left[(z-z')^2 + b^2 \right]^{3/2}} = J_m dz'$$

Núst heildum við yfir z'

$$\bar{B} = \hat{a}_z \int_0^L \frac{\mu_0 M_0 b^2 dz'}{2 \left[(z-z')^2 + b^2 \right]^{3/2}}$$

$$= \hat{a}_z \frac{\mu_0 M_0}{2} \left\{ \frac{z}{\sqrt{z^2 + b^2}} - \frac{z-L}{\sqrt{(z-L)^2 + b^2}} \right\}$$

Nærri efni

getur segulflæðisviðid $\vec{B}$ rætt upp
tvi skautum innan efnisins og þá þend
strauma p.a.

$$\frac{1}{\mu_0} \nabla \times \vec{B} = \vec{J} + \vec{J}_m = \vec{J} + \nabla \times \vec{M}$$

$$\rightarrow \nabla \times \left(\frac{\vec{B}}{\mu_0} - \vec{M} \right) = \vec{J}$$

«frjáls straumur»

þvi er heppilegt að skilgreina segulviðid $\vec{H}$ p.a.

$$\vec{H} = \frac{\vec{B}}{\mu_0} - \vec{M} \quad \rightarrow \quad \nabla \times \vec{H} = \vec{J}$$

Ef efni er línulegt gildir

$$\bar{M} = \chi_m \bar{H}$$

með χ_m segulvæðtak

$$\begin{aligned} \bar{B} &= \mu_0 (1 + \chi_m) \bar{H} \\ &= \mu_0 \mu_r = \mu \bar{H} \\ \mu_r &= 1 + \chi_m = \frac{\mu}{\mu_0} \end{aligned}$$

sambærni

$\bar{M}$	—	$\bar{B}$
$\bar{D}$	—	$\bar{H}$
$\bar{E}$	—	$\bar{H}$
$\bar{D}$	—	$-\bar{M}$
$\bar{J}$	—	$\bar{J}$
$\bar{V}$	—	$\bar{A}$